

วิธีดำเนินการ และวิธีรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้คือนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ - ๓ ที่กำลังศึกษาวิชาสามัญ ของโรงเรียนพุทธศาสนาวนอาทิตย์ ๓ แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร คือ

๑. โรงเรียนพุทธศาสนาวนอาทิตย์สภาการศึกษา มหามกุฏราชวิทยาลัย วัคบรรณิเวศ
๒. โรงเรียนพุทธศาสนาวนอาทิตย์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัคมหาธาตุ
๓. โรงเรียนพุทธศาสนาวนอาทิตย์ วัคเบญจมิตร

จำนวน ๑๒๐ คน เป็นชาย ๖๐ คน เป็นหญิง ๖๐ คน และกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญของโรงเรียนรัฐบาลสหศึกษา ๓ แห่ง ซึ่งเลือกโดยวิธีสุ่ม (Sampling) คือ

๑. โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม
๒. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
๓. โรงเรียนกุนนทีราชสุทธารามวิทยาลัย

จำนวน ๑๒๐ คน เป็นชาย ๖๐ คน เป็นหญิง ๖๐ คน

การสุ่มตัวอย่างประชากร

การเลือกตัวอย่างประชากร เพื่อนำมาทำการวิจัยในครั้งนี้ ได้ทำการเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบแยกชั้น (Stratified Random Sampling) ทางเพศ,

ทางประเภทตัวอย่าง เป็นกลุ่มเยาวชนที่ศึกษาและไม่ได้ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ และทางระดับฐานะ เศรษฐกิจ-สังคม สำหรับการสุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์นั้น ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อกับผู้อำนวยการของโรงเรียนเหล่านั้น เพื่อขออนุญาตใช้แบบสอบถามวัดทัศนคติของนักเรียนในโรงเรียน หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนแล้วมาสุ่มแยกเอาเฉพาะจำนวนที่ต้องการใช้ในการศึกษานั้นเท่านั้น ประมาณ ๑๒๐ คน ดำเนินการเช่นเดียวกันกับเยาวชนที่ไม่ได้ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ทั้งแสดงจำนวนของตัวอย่างไว้ในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑

แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรที่ต้องการ จำแนกตามประเภทการศึกษา, เพศ, ฐานะ เศรษฐกิจ-สังคม

ระดับฐานะ เศรษฐกิจ-สังคม เยาวชน	เยาวชนที่ศึกษาในโรงเรียน พุทธศาสนา ฯ		เยาวชนไม่ได้ศึกษาใน โรงเรียนพุทธศาสนา ฯ		รวม
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
ระดับกลาง	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๑๒๐
ระดับต่ำ	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๑๒๐
รวม	๖๐	๖๐	๖๐	๖๐	๒๔๐

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามวัดทัศนคติ (Self - Concept) ที่ดัดแปลงมาจากแบบสอบถาม The Piers - Harris Children's Self - Concept Scale) ของ เพียร์สและแฮร์ริส (Piers - Harris.) โดยยังคงรูปของความหมายเดิมไว้ทุกประการ เพียงแต่เปลี่ยนรูปประโยคและคำที่ใช้ให้เหมาะสมมากขึ้นเท่านั้น

ลักษณะแบบสอบถามวัดทัศนคติ (Self - Concept) ที่สร้างโดย เพียร์สและแฮร์ริส (Piers - Harris) นี้ได้อาศัยหลักทฤษฎีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของ เจอร์ซิลด์ (Jersild) ใช้วัดเด็กตั้งแต่อายุ ๔ ปีขึ้นไปจนถึงวัยรุ่นตอนปลายอายุประมาณ ๒๐ ปี ลักษณะแบบสอบถามเป็นข้อความอธิบายเกี่ยวกับตนเองจำนวน ๔๐ ข้อ ซึ่งแสดงถึงลักษณะต่าง ๆ ทางร่างกาย, สภาพอนามัย, บ้าน และครอบครัว, ความสนุกสนานในการพักผ่อนหย่อนใจ, ความสามารถในการเล่นกีฬา, ความสามารถพิเศษ, ความสามารถในการเรียน, ทัศนคติต่อโรงเรียน, ทัศนคติต่อสังคม และรวมถึงความสัมพันธ์กับผู้อื่น, ความชอบไม่ชอบเกี่ยวกับตน, บุคลิกภาพที่เป็นของตน, เป็นต้น ซึ่งเมื่อรวมแล้วสามารถแบ่งออกเป็น ๘ องค์ประกอบด้วยกัน ซึ่งแต่ละองค์ประกอบก็มีจำนวนข้อความมากน้อยต่างกันไป และข้อความบางข้อก็ยังสามารถจัดให้อยู่ในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งมากกว่านั้นด้วย ทั้งนี้เนื่องจากว่าข้อความเหล่านั้นเป็นประโยคบอกเล่าที่แสดงลักษณะเกี่ยวกับตนตรงกันทั้งด้านดีและไม่ดีหลายขององค์ประกอบ (ภาคผนวก ข.)

การตรวจให้คะแนนของแบบสอบถามวัดทัศนคติ

การให้คะแนนให้ตามเกณฑ์ของแบบวัดทัศนคติของ เพียร์สและแฮร์ริส (Piers - Harris) ทุกประการ ซึ่งในแต่ละข้อความของแบบสอบถามจะมีค่า

ตอบให้เลือกร้อย ๒ คำตอบตามความรู้สึกของผู้ตอบว่าเป็น " จริง " และ " ไม่จริง " เท่านั้น ซึ่งให้เลือกเพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อคือ ถ้าข้อความใดตรงกับความรู้สึกของคนที่จริงก็เขียนเครื่องหมายกำกับลงบนคำว่า " จริง " ถ้าไม่จริงก็กาจัดทับบนคำว่า " ไม่จริง " การให้คะแนนก็คือ ถ้าบุคคลใดมีความรู้สึกคิดเห็นเกี่ยวกับคนในคานต์ข้อนั้นก็ให้คะแนน ๑ คะแนน และถ้าคำตอบของบุคคลใดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคนในคานต์ข้อนั้นก็ให้คะแนน ๐ คะแนนคือไม่ใดคะแนนเลย

การลองสอบหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) และค่าความแม่นยำ (Validity) ของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับที่แปลและดัดแปลงเป็นภาษาไทยให้เหมาะสมแล้วไปทำการทดลองสอบหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ - ๓ ของโรงเรียนบางกะปิ จำนวน ๑๐๐ คน แล้วคำนวณหาค่าโดยวิธีสูตรของ คูเคอร์-ริชาร์ดสัน ๒๑ (Kuder - Richardson Formula 21) (ภาคผนวก ก.) ได้ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามวัดสูงถึง .๘๑ ซึ่งผลของการหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามวัดชุดเดียวกันนี้ จูไรรัตน์ เปรมีขันธ์ได้นำไปใช้ในการวิจัยมาก่อน โดยแปลเป็นฉบับภาษาไทยที่ยังคงรูปประโยคและความหมายเดิมตามแบบภาษาอังกฤษอยู่ ได้ค่าความเชื่อถือได้สูงถึง .๘๔ นอกจากนั้น โจน มีริยะเกิด ก็ได้้นำเอาแบบสอบถามชุดเดียวกับของจูไรรัตน์ เปรมีขันธ์ ไปใช้ในการวิจัย และหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นได้ค่าสูงถึง .๘๓

ส่วนค่าความตรงของการแปลแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการหาโดยวิธีการนำเอาแบบสอบถามฉบับภาษาไทยและฉบับภาษาอังกฤษซึ่งเป็นต้นฉบับเดิมของแบบสอบถามวัดทัศนคติฯ ไปทำการวัดกับนิสิตปริญญาโท แผนกวิชาจิตวิทยา คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน ๖๐ คน ทำโดยเว้นช่วงเวลาในการตอบแบบสอบถามทั้ง ๒ ฉบับ ประมาณ ๒ สัปดาห์ และสาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกกลุ่มนิสิตปริญญาโททำแบบสอบถามใช้หลักการดังนี้คือ คำนึงถึงสาขาวิชาและภูมิหลังของนิสิตที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดของแบบสอบถามวัดได้ดี และคำนึงถึงระดับความสามารถเข้าใจภาษาอังกฤษด้วย เมื่อได้ขอมูลมาตรวจให้คะแนนแล้วก็นำมาหาสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของแบบสอบถามวัดทั้ง ๒ ฉบับ จากนิสิตคนเดิมโดยวิธีการของ เพียร์สัน. (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยได้ค่าความตรงของการแปล เท่ากับ .๘๖ (ภาคผนวก ก.)

การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่เตรียมไว้แล้ว หลังจากได้ตรวจแก้ไขให้ถูกต้องและเหมาะสมแล้วไปทำการวัดกลุ่มตัวอย่างประชากรด้วยตนเอง ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ จนกระทั่งถึงวันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ตามโรงเรียนต่าง ๆ ทั้ง ๖ โรงเรียนดังกล่าวมาแล้ว ในการส่งแบบสอบถามนั้นผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากอาจารย์และครูของโรงเรียนต่าง ๆ พร้อมทั้งพระอาจารย์และพระสงฆ์ของโรงเรียนพุทธศาสนาวัดนาทิตยเป็นอย่างดีในการช่วยแจกแบบสอบถามแก่นักเรียนและการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย เนื่องจากแบบสอบถามที่ส่งไปบางโรงเรียนผู้วิจัยก็นำไปทำการทดสอบเอง และบางโรงเรียนก็ได้ฝากครู-อาจารย์ในโรงเรียนนั้น ๆ เป็นผู้รับผิดชอบ ในจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด ๔๐๐ ชุด ได้แบ่งนำไปทดสอบนักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวัดนาทิตยจำนวน ๒๐๐ ชุด และได้รับคืนมาจำนวน ๑๘๑ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๘๕ ของที่ส่งออกไป นอกนั้นได้นำไปทดสอบกับนักเรียนใน

โรงเรียนรัฐบาลสหศึกษาอีกจำนวน ๒๐๐ ชุด และได้รับคืนมาจำนวน ๑๘๒ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๙๑ ของที่ส่งออกไป จากนั้นผู้วิจัยก็ได้นำมาตรวจคัดเลือกและแบ่งแยกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ตาม เพศ สภาพเศรษฐกิจและสังคม และประเภทการศึกษาของเยาวชน ได้จำนวนทั้งหมด ๒๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔ จากจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จากนั้นจึงนำผลคะแนนของแบบสอบถามของนักเรียนแต่ละคนที่รวบรวมคะแนนแล้วมาทดสอบหาค่าความมีนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยแต่ละกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน โดยแบ่งแยกการวิเคราะห์ตามตัวแปรทางประเภทการศึกษาของเยาวชน ทางเพศ และทางสภาพเศรษฐกิจ-สังคม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวประกอบ ๓ ตัว แบบ $2 \times 2 \times 2$ Factorial Design (ภาคผนวก ก.) ทั้งนี้เป็นส่วนรวมของอ้อมโนทัศน์และอ้อมโนทัศน์แต่ละด้าน

ถ้าหากว่าตัวประกอบใดมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็แสดงว่าตัวประกอบนั้นมีความแตกต่างกันอย่างแท้จริง และถ้าหากว่าตัวประกอบใดไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ก็แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่างตัวประกอบนั้น และถ้าหากว่าตัวประกอบใดมีความสัมพันธ์ร่วมกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็ต้องการหาความแตกต่างจากค่าเฉลี่ยคะแนนของแต่ละตัวประกอบนั้นว่า รายเฉลี่ยของคะแนนเกี่ยวกับอ้อมโนทัศน์นั้นเป็นไปตามกลุ่มที่แยกตามประเภทการศึกษา เพศ ฐานะทางเศรษฐกิจ-สังคม ว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างกันหรือไม่ โดยวิธี Post-hoc.